1854. N°. 140.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 22 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 10 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 November.

Den 14den dezer had hier ter stede eene daad van zelfopoffering plaats, die aan de vergetelheid verdient ontrukt te worden. Onze stadgenoot de Heer Jac. van Kaathoven Med. Cand., zich op dien avond omstreeks kwart voor *tien* uren naar het Nosocomium Academicum begevende, zag midden in de Mare ter hoogte van den boekwinkel van den Heer Couvée iets in het water spartelen, 't welk bij nader onderzoek een man bleek te zijn, die in zinkenden staat verkeerde en reeds geen hulpgeschrei meer aanhief. Niettegenstaande er zich op dat oogenblik niemand in de buurt bevond om hem in zijne poging tot redding te helpen, aarzelt de Heer van Kaathoven geen oogenblik, maar springt, na zijn' mantel weggeworpen te hebben, geheel gekleed in het aldaar vrij diepe water, zwemt naar den zinkende toe en slaagt er in hem naar den kant te voeren. Nu echter begon het moeijelijkste gedeelte dezer belanglooze daad, daar de moedige jongeling zelfs digt aan den wal geen' grond konde voelen en dus in de onmogelijkheid was zijn' last op den vasten grond te ligten. Gelukkig echter had het geplas in het water de aandacht van een voorbijgaand Heer (den Heer O. uit Dordrecht) tot zich getrokken, met wiens bereidvaardig verleende hulp het gelukte den drenkeling op den wal te brengen. Aldus mogt de edele jongeling de zelfvoldoening smaken eenen natuurgenoot aan eenen wissen dood ontrukt te hebben. Wij meenen het aan het ver gevorderde avond-uur en het dien ten gevolge geringe aantal getuigen dezer edele daad te moeten toeschrijven, dat het gebeurde niet eerder ter kennisse van het publiek, *noch ook van ons*, gekomen is.

— Gelijk onlangs van eene liefdadige hand aan de armen der gemeente der Doopsgezinden en ook aan die der Remonstranten alhier, *f* 1000 was geschonken, is ook aan de armen der Hervormde gemeente van Oegstgeest eene gift van *f* 1000 toegekomen.

— Men verneemt, dat door Z. M. is bepaald dat de Hervormden te Houtrijk en Polanen voortaan eene zelfstandige kerkelijke Gemeente zullen uitmaken, en dat aan den nieuw benoemden kerkeraad aldaar handopening is verleend tot het beroepen van eenen Leeraar.

— Bij besluit is door de Synodale Commissie der Nederd. Herv. kerk de voorloopige waarneming van den post van Quaestor-Generaal opgedragen aan den Heer L. M. Schouwenburg te Amsterdam, in plaats van den Heer P. J. Ameshoff, onlangs overleden. Den 15den dezer is van deze benoeming kennis gegeven in de kerk aan de besturen en allen wien het mogt aangaan.

— Zondag ll. is te Alblasserdam het nieuwe kerkgebouw der Herv. gemeente plegtig ingewijd, door Ds. de Wijs, Predikant aldaar. De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, welke deze gemeente met een bezoek vereerde, woonde de plegtigheid bij, terwijl het kerkgebouw de van alle zijden zaamgevloeide menigte niet kon bevatten.

— De Staatsraad, Commissaris des Konings dezer provincie, heeft bij circulaire de gemeentebesturen in de provincie eenen mededeeling gedaan van een afdoend voorbehoedmiddel tegen de druivenziekte, daarin bestaande dat men tegen het voorjaar, voor dat de boom begint uit te loopen, de ranken schoon maakt, en ze ontdoet van de loszittende bast of schors, en daarna besmeert met eene pap, bestaande uit: 3 Ned. ℔ fijn gestampte zwavel, 8 Ned. ℔ kalk en 12 Ned. kannen regenwater, goed dooreen gemengd en gedurende één uur gekookt.

Zoodra het nieuwe schot gemaakt en de eerste band gelegd is, neemt men 2½ Ned. ons fijn gestampte zwavel op eenen gewonen emmer regenwater (zonder kalk), en bespuit daarmede (aanhoudend roerende) het nieuwe lot en later ook inzonderheid de wucht.

Laatstgemelde bespuiting wordt daarna geregeld om de 14 dagen herhaald, tot de vrucht begint te kleuren, en waar zich hier of daar sporen van bederf vertoonen, wordt die plaats of tros dadelijk weder bespoten.

Bij het spuiten wordt de kalk weggelaten, omdat die de kleur en de smaak der druiven bederft. De kalk dient ook slechts om de zwavel op te lossen. Door aanhoudend te roeren wordt zij voldoende met het water vermengd. Het middel is zeer gemakkelijk en onkostbaar.

— De Heer Mr. S. P. Lipman heeft aan de Diakonie der Hervormde Gemeente te Muiderberg eene som van *f* 500 geschonken, en wel ten behoeve van hen, die hunne hulp verleend hebben bij den brand, welke onlangs in een der bijgebouwen van zijn buitenverblijf heeft plaats gehad.

— De Gemeenteraad van Arnhem heeft in zijne vergadering van ll. Donderdag besloten, het gebruik der nieuwe zaal Musis Sacrum tot 1 Mei 1855 voor niet te verleenen aan de R. K. gemeente aldaar, ten einde daarin godsdienstoefeningen te houden gedurende de herbouwing van het kerkgebouw op St. Walburgen.

— De door het algemeene Diakengezelschap te Meppel aangewende poging om aan het patronaat gelden te verschaffen, ten einde aan minvermogenden, die uit geene publieke kas worden bedeeld, de eerste levensbehoeften tegen verminderde prijzen te verschaffen, heeft bij vrijwillige inteekening de aanzienlijke som van ruim *f* 1,436 opgebragt.

— Uit Vlissingen is den 16den dezer, 's ochtends ten acht ure uitgezeild 's Lands fregat *de Ruyter*, onder den Kapt. ter zee 't Hooft, na met de marinebatterij de gewone 13 saluutschoten gewisseld te hebben. Reeds gisteren was gemelde bodem onder zeil geweest, doch moest door de mist terugkeeren. Behalve den Schout-bij-Nacht Bouricius, benoemd Bevelhebber der O.-I. zeemagt, heeft dit schip nagenoeg 600 man aan boord, onder welke 56 Officieren.

— Zaturdag ll. zijn te 's Hertogenbosch eenige winkels en een gedeelte der stad voor het eerst met gas verlicht. De uitkomst dezer verlichting kan bijzonder goed gelukt, zelfs voortreffelijk genoemd worden; binnen weinige dagen zal de geheele stad aldus verlicht zijn.

's GRAVENHAGE, 21 November.

Z. M. heeft benoemd tot Notaris te Vreeland, C. P. H. Suyck, Candidaat-Notaris te Amersfoort; tot Regter in de Arrondissements Regtbank te Heerenveen, Mr. J. A. Fontein, thans Kantonregter te Oldeberkoop.

— Z. M. de Koning is Zaturdag avond ten 7½ ure van het Loo, alhier aangekomen.

— De Minister van Kolonien zal morgen, en die van Finantien Donderdag geen gehoor verleenen, waarschijnlijk een gevolg van de beraadslagingen over de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1855, bij de Tweede Kamer.

— De Koninklijke Nederl. Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, heeft het programma uitgegeven van hare 12de Tentoonstelling, welke gehouden zal worden alhier, in het gebouw der Teekenakademie aan den Boschkant, op Zondag 1 April tot en met Woensdag 4 April 1855. Voor de bij die gelegenheid opengestelde mededinging, looft de Maatschappij 6 gouden en 47 zilveren medailles uit.

— Uit de badberigten, gedurende het badsaizoen te Scheveningen van dezen zomer blijkt, dat deze badplaats meer dan in vorige jaren is bezocht, vooral door vreemdelingen.

Eene vergelijking van de laatste 11 jaren doet uitkomen, dat in de laatste 3 jaren het getal der te Scheveningen gehuisveste badgasten aanmerkelijk is vermeerderd. In 1844 hebben er zich 153 familien bevonden, waarvan 79 op het badhuis, en in 1854 275 familien, waarvan 79 op het badhuis.

Wanneer men het getal der leden van deze familien met 3 vermenigvuldigt, hetgeen veilig kan geschieden, vermits er zich daaronder hebben bevonden van aanmerkelijk hooger cijfer, alsdan verkrijgt men voor het getal der logeanten in 1844 459 en in 1854 825 personen, zoodat het aantal badgasten in dat tijdsverloop, nagenoeg is verdubbeld.

In het saizoen van 1854 is het getal baden geweest 16,471. Van deze baden zijn er 15,369 in de zee gebruikt, de overige 1102 binnen 's huis.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 20 November.

In deze zitting is omtrent de begrooting voor den arbeid der gevangenen voor 1855, eindverslag uitgebragt.

Tot Rapporteurs omtrent het voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen, zijn benoemd de Heeren Dullert, Strens, Gevers van Endegeest, van Nispen van Sevenaer en Ter Bruggen Hugenholtz.

De Heer van Nispen van Sevenaer heeft inlichtingen gevraagd omtrent den toestand van de IJsel, ten gevolge van werken van de Rijnspoorwegmaatschappij. Nadat de Minister van Binnenl. Zaken ophelderingen gegeven had, is de beraadslaging hierover gesloten.

Daarna is de behandeling der begrootingswetten voor 1855 aangevangen. Aan de algemeene beraadslaging hebben deel genomen de Heeren van Reede van Oudtshoorn, van der Veen, van Lennep, Rochussen, van Wintershoven, van Goltstein en Anemaet. Op morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet, de zitting wordt opgeheven.

Zitting van Dingsdag 21 November.

In de zitting is ingekomen eene Kon. boodschap ten geleide van een Ontwerp van Wet, tot opheffing van het fonds tot wapening en bevestiging van het zuidelijk frontier. Verzending naar de afdeelingen.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1855.

Verscheidene leden hebben nog nader het woord gevraagd.

De Heer Dullert merkt op dat gisteren gezegd is dat men het gepast en wenschelijk oordeelde, in beschouwing te treden niet alleen over de begrooting, maar ook over het Ministerie en zijne beginselen. Hij heeft 1e. tegen de begrooting zelve, twee hoofdbedenkingen, als: *a.* dat de raming der middelen te laag is, en *b.* dat de uitgaven te hoog zijn opgevorderd.

De Heer Zijlker spreekt tegen de begrooting.

De Heer van Zuylen van Nyevelt heeft eene uitgebreide rede gehouden, waarin hij een blik op den toestand des Vaderlands heeft gevestigd. Hij heeft zich daarbij de vraag voorgesteld of het belang des lands gedoogt dat men door eene gave toestemming der begrooting, de rigting van het ministerie, zoowel uit het oogpunt van de binnenlandsche politiek, de buitenlandsche politiek en den financiëlen toestand, bestendigd. Spreker heeft een en ander verder ontwikkeld. — De zitting duurt voort.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

Namens Koningin Victoria, heeft de Hertog van Newcastle, Minister van Oorlog, aan Lord Raglan in een brief, de tevredenheid der Vorstin betuigd, over de dapperheid, den moed en de opoffering door de Britsche troepen in de Krim aan den dag gelegd, alsmede hulde gebragt aan Lord Raglan van zijn loffelijk beleid der expeditie. Dezen brief heeft Lord Raglan bij bijzondere dagorder aan zijne troepen bekend gemaakt.

— Gedurende de maand October zijn op de britsche kusten gestrand 52 schepen, waarin 21 alleen gedurende de stormen van 17 en 18 October; van die 52 schepen werden 23 geheel verbrijzeld, en 5 vergingen met man en muis. Op al de overige schepen hebben niet meer dan 10 menschen het leven verloren.

— Men heeft hier berigt ontvangen, dat aan boord van het op 27 Oct. met ruim 1200 man troepen uit Cork naar de Zwarte zee vertrokken schip *Jura*, zulke verregaande insubordinatie heeft plaats gehad, dat de gezagvoerder genoodzaakt was met schroot geladen kanonnen op de muitelingen gerigt te houden, tot dat men Malta bereikte, waar de meest oproerigen (twee kompagnien) werden ontscheept en andere daarvoor in de plaats aan boord genomen.

— Dagelijks vertrekken stoomschepen naar Toulon om Fransche hulptroepen in te nemen. De recrutering wordt in het geheele rijk met het beste gevolg voortgezet. Te Londen alleen werft men dagelijks 100 man.

— Uit Hull zijn in de vorige week 1000 ctr. lood naar Memel verzonden, denkelijk voor Petersburg bestemd. De Douane-beambten maakten bedenkingen om het schip te laten vertrekken; zij seinden naar Londen maar ontvingen magtiging om het schip te laten uitloopen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 November.

Men zegt, dat de kabinetswijziging vast is besloten. De Heer de Persigny vervangt den Heer Fould, de Heer Magne wordt Minister van Financiën en de Heer Rouher krijgt de portefeuille van openbare werken. Tot Directeur der bank zal de Heer Fould of de Heer Bineau worden benoemd. Aan den Heer Baroche is tijdelijk de portefeuille van Financiën opgedragen.

— Niettegenstaande de ernstige oorlogsverwikkelingen, worden alhier groote toebereidselen gemaakt voor de wereldtentoonstelling, die den 1sten Mei zal geopend worden. De Regering heeft aan den Heer Duret, bekwaam beeldhouwer, de vervaardiging opgedragen van 2 marmeren standbeelden, voorstellende het treurspel en het blijspel, om ze aan den ingang van de tentoonstellingszaal te plaatsen. Na afloop der tentoonstelling zullen zij eene plaats erlangen in de vestibule van het Théatre Français, nabij het standbeeld van Voltaire.

— Men spreekt van eene groote loterij, waarvan de voordeelen grootendeels ten behoeve van de gekwetsten, weduwen en weezen, ten gevolge van het beleg van Sebastopol, zouden aangewend worden. Het cijfer der uit te geven billetten in deze loterij zoude niet minder dan 15 millioen bedragen.

— Bij Metz zal een kamp worden bijeengetrokken van 25,000 man, die in het voorjaar verdubbeld zullen worden. De Generaal Geswiller zal er het bevel voeren.

— Men gelooft, dat in het volgende jaar 120,000 man onder de wapens zullen worden geroepen, in plaats van 80,000, het gewone bedrag.

— De *Moniteur* meldt, dat het leger in de Krim, hetwelk tijdens den slag aan de Alma uit vier afdeelingen bestond, sedert is versterkt geworden met twee andere, terwijl nog twee derwaarts op weg zijn, boven en behalve de versterkingen, die schier dagelijks worden afgezonden om de ontstane verliezen aan te vullen. Binnen weinig tijds zal dus het Fransche leger verdubbeld zijn. Ook het Engelsche leger ontvangt aanzienlijke versterking, en eindelijk wordt de Turksche magt vergroot door toezendingen uit Egypte en Tunis. De oorlogsvloot telt 70 schepen.

— In het gedeelte van de Louvre, dat zich voor den ouden ingang van het museum uitstrekt, worden sedert eenigen tijd de belangrijke werken voortgezet. De funderingen van het gebouw zijn ontbloot en men heeft onderaardsche bouwwerken van hooge oudheid ontdekt. Men verzekert, dat van de Louvre tot de rue de la Monnaie, alwaar een hôtel stond behoorende aan Gabrielle d'Estrée, een onderaardsche gang aanwezig is, gebouwd op last van Hendrik IV en die hem diende om desverkiezende in »zijne goede stad Parijs", te wandelen.

— Bij gelegenheid van eenige herstellingen in de hoofdkerk te Meaux is het graf gevonden van den grooten Bossuet. Op last des tegenwoordigen Bisschops van Meaux is op 14 Nov. de kist geopend en men vond het lijk, dat reeds meer dan 150 jaren in de kist gelegen had, doch zeer goed bewaard was gebleven; de Heer Maillot heeft eene afbeelding er van genomen. Het lijk zelf is in de kerk ter bezigtiging der geloovigen gesteld. Dagelijks wordt daarbij eene lijkdienst gehouden.

— Te Havre is een groote voorraad krijgsbehoefte aangekomen, die verder naar Toulon zal worden verzonden, ten einde aldaar op de Engelsche stoomboot *Alps* naar de Krim vervoerd te worden. Buitendien zal die stoomboot 1600 man troepen innemen, die zich regtstreeks naar Balaklava zullen begeven.

— In Frankrijk en Algiers telt men 110,000 Joden. De administratie hunner godsdienstige aangelegenheden is verdeeld in 9 consistorien, die staan onder het centrale consistorie alhier. De leden van het laatstgenoemde zijn de Opper-Rabbijn van Frankrijk, door de notabelen van het geheele rijk gekozen, en een rijks tractement genietende van 8000 fr. en vrije woning, een Secretaris, insgelijks door de Regering bezoldigd, en 8 leden. Verder zijn er 12 Opper-Rabbijnen, bijgestaan door 46 Rabbijnen. Alhier zijn 18,000 Joden.

SPANJE.

MADRID, 15 November.

Men zegt, dat er eene conferentie heeft plaats gehad tusschen de Koningin en den ex-Minister Mayano. De Koningin moet verklaard hebben, dat zij om geene reden, welke dan ook, vrijwillig afstand zoude doen van den troon.

— Generaal Evariste San-Miguel, in twee provinciën tot lid der Cortes gekozen, heeft verklaard voor de Asturiën zitting te nemen; alhier zal eene nieuwe verkiezing moeten plaats hebben, en waarschijnlijk de Heer Molinedo gekozen worden.

— Het bestaan van Carlistische plannen, wordt van verschillende kanten bevestigd. De Carlisten hier en elders, werken met buitengewonen ijver en zijn er in geslaagd zich in een groot gedeelte der provincien en vooral in die, welke het meest geschikt zijn tot het voeren van een guerilla te organiseren. In Navarra en in Arragon, in Catalonie, te Maëstrazzo spreekt men vrijelijk van het aanwerven van volk door de zaamgezworenen, die slechts op een teeken tot opstand ter gunste van den pretendent wachten.

— In de steden van Castilie heerscht thans door gebrek aan arbeid en duurte der levensmiddelen de grootste nood. Het volk is er dientengevolge in hevige mate ontevreden. De Regering is reeds bezig om maatregelen te beramen, ten einde aan dien toestand te gemoet te komen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 November.

De Koning heeft besloten, dat de stad Memel volgens een nieuw plan zal worden herbouwd.

— De opening der Kamers is op 30 dezer bepaald.

— Verscheidene leden der Tweede Kamer zullen voorstellen indienen, strekkende tot leniging van den door de verschrikkelijke duurte der levensmiddelen bestaanden druk.

— De Regering heeft, in het belang van het vervoer der koopwaren en materialen naar Memel bestemd, herinnerd, dat de kustvaart van de haven van Stettin over Swinemünde naar Memel ook voor vreemde zeevarenden vrij is.

— Er is reeds zoo veel sneeuw gevallen, dat de spoorweg van Weenen, tusschen Breslau en Ratibor, onbruikbaar is geworden.

HAMBURG.

18 November.

Volgens berigten van den 15den, kruiste er nog een eskader Engelsche stoomoorlogsschepen in de Russische wateren, en scheen het eskader van den Admiraal Napier niet voor de eerste dagen van December de haven van Kiel te zullen verlaten om naar Engeland terug te keeren.

— Veertien Russische stoomschepen hebben uit Sweaborg eene verkenning gedaan tot het eiland, in den mond van de golf van Finland, Dagö, zonder een Engelschen of Franschen oorlogsbodem te ontmoeten.

FRANKFORT.

18 November.

De laatste 5 pCts Russische leening wordt sedert eenige dagen niet meer op het officieele Berlijner koersblad genoteerd.

— De wijnoogst is sedert eenige dagen geëindigd. Hij heeft slechts 1/12 van een gewoon jaar opgeleverd. Daardoor zijn de prijzen, zelfs van de geringste soorten, buitengemeen in de hoogte gegaan. Vele brandewijn-stokerijen staan geheel stil, daar het haar niet meer geoorloofd is, hiertoe granen te gebruiken. Dientengevolge worden die dranken thans meestal uit Noord-Duitschland ingevoerd.

— Volgens berigten uit Maagdenburg heerscht daar sedert eenige dagen eene zoo strenge koude, dat indien zij aanhoudt, de scheepvaart op de Elbe weldra wegens het drijfijs zal moeten stilstaan.

Naar men van goederhand verneemt, zal onverwijld een aanvang gemaakt worden met de toebereidselen tot het bouwen van de vaste steenen brug over den Rijn bij Keulen.

— Men verneemt, dat de Hertog Bernhard van Saksen-Weimar een brief van zijnen in het Engelsche leger voor Sebastopol dienenden zoon, Prins Karel, heeft ontvangen, waarin deze gewaagt van het daar bestaande gebrek aan krijgsbehoeften, alsmede dat het innemen der vesting hierdoor werkelijk is vertraagd; in weerwil hiervan had men de vaste overtuiging, dat deze ontzaggelijke vesting weldra in de magt der Bondgenooten zal zijn. Van zijne ligte wonde was de Prins reeds weder genoegzaam hersteld.

— In Saksen wordt schier al het slagtvee voor Oostenrijksche rekening opgekocht.

— Ten gevolge van den oorlog in de Oostzee en van de blokkade der Russische havens is de vaart door den Sond en de beide Belten aanmerkelijk verminderd; men berekent, dat dit jaar 5000 schepen minder dan in 1853 den Sond zullen passeren.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 18 November.

De Keizer heeft een eigenhandigen brief gezonden aan Keizer Napoleon en daarin te kennen gegeven, dat, bijaldien de Oostersche zaken tegen het voorjaar niet tot eene oplossing zijn geraakt, Oostenrijk niet langer in eene lijdelijke houding zal blijven.

— Zoodra de ontworpen spoorweglijnen zullen voltooid zijn, zal Oostenrijk een spoorwegnet van meer dan 900 mijlen hebben.

— Veldmaarschalk Radetzky was door een hevige buikloop aangetast, die eene gevaarlijke wending scheen te zullen nemen. Een berigt uit Verona echter meldt, dat in den toestand des grijzen veldheers eenige verbetering is gekomen.

— Volgens alhier ontvangen berigten, telden de Engelsche troepen in den strijd op den 5den dezer 102 Officieren en 2500 man, de Fransche 48 Officieren en 1300 man dooden en gekwetsten. Drie Engelsche Generaals, Cathcart, Goldie en Strangways, zijn gesneuveld.

— De *Oest. Sold. Freund* meldt o. a., dat de Russische bezetting van Sebastopol tot den 21sten Oct., dus 5 dagen na den aanvang van het beschieten, 6000 man verloren had. In een der gevechten werd de Vice-Admiraal Skoropaezky, die Korniloff opgevolgd was, gedood, en de Vice-Admiraal Nachimoff, die den 17den zijn linker oor verloren had, volgde hem op in het bevel.

— Brieven uit Jassy, meldende dat de Vorst Ghika als hospodar van Moldavië op den 9den dezer in die hoofdstad hersteld is, voegen er bij, dat hij met koelheid door den Turkschen Commissaris is bejegend en dat noch de Engelsche noch de Fransche Consul bij die plegtigheid tegenwoordig was.

Gemelde Vorst zou voor zijn vertrek naar Jassy stellig beloofd hebben te zullen zorgen voor den aanleg van een spoorweg tusschen Jassy en de Oostenrijksche grenzen.

RUSLAND.

Een Franschman was door een aanzienlijk koopman beledigd. De Keizer werd er van verwittigd. Hij liet den koopman voor zich komen, en vroeg waarom hij zich aldus jegens den Franschman had gedragen. Omdat ik hunne natie haat, antwoordde hij. Hebt ge, hernam de Keizer, geen andere reden? Is 't wel alleen uit haat tegen de Franschen in 't algemeen, dat ge zoo hebt gehandeld. Ja, Sire. Wel nu, dan zal ik u gelegenheid geven uw haat te kunnen botvieren, gij gaat naar het leger in de Krim vertrekken. Men weet niet of de koopman daar bijzonder mede gediend was.

— Op de telegrafen-lijn tusschen Petersburg en Koningsberg worden voor de eerstemaal, op groote schaal in toepassing gebragt, de nieuwe uitvinding der Heeren Siemens en Halske, waarvoor zij, bij gelegenheid der jongste tentoonstelling te Munchen, met de groote medaille zijn bekroond. Met den druk-telegraaf van Morse kon men, tot dusver, slechts 120—150 woorden in ééne minuut overbrengen; door middel van hun toestel is men in staat, 600 woorden in hetzelfde korte tijdsbestek over te brengen, zonder dat daarbij, gelijk bij den telegraaf van Morse, eene bijzondere bekwaamheid van den telegrafist gevorderd wordt.

TURKYE.

Uit Konstantinopel wordt van den 9den dezer berigt, dat Suliman-Pacha, Bevelhebber der Turksche troepen in de Krim, bij den Sultan in ongenade vervallen en van zijnen post ontzet is, ook dat Prins Napoleon, aan buikloop lijdende, uit de Krim aldaar is teruggekeerd.

— De stoomboot *Vectis* is den 5den alhier aangekomen met Miss Nightingale en 37 andere vrouwen aan boord, die zich naar het hospitaal te Scutari begeven, ten einde aldaar de zieke en gewonde soldaten te verplegen.

— Artim-Bey, gewezen eerste Minister onder Mehemet-Ali, is tot voorzitter der regtbank van koophandel te Konstantinopel benoemd, welke benoeming een nieuw bewijs is van den weg der hervormingen door de Regering ingeslagen.

— Eene versterking van 1000 man is den 11den dezer bij de bondgenooten aangekomen. Deze hebben de derde parallel voltooid.

— De Bondgenooten zijn voornemens in de Krim te overwinteren en behoeven te dien einde versterkingen.

— De Russen zijn uit de nabijheid van Balaklava teruggetrokken, om hunne versterkingstroepen te verwachten.

— Den 5den Nov. zijn 1200 man Fransche troepen in den Piraeus naar de Krim ingescheept. Overigens wordt in Frankrijk en Engeland tevens op spoed aangedrongen, waarop de bevolking van haren kant ook nadrukkelijk aandringt. Echter verheffen zich, in beide landen ook, vele stemmen tegen den oorlog, waardoor zoo vele duizenden ter slagtbank worden gevoerd. Frankrijk toch zal nog een nieuw leger van 100,000 man zenden. Ook Vorst Menzikoff krijgt onophoudelijk aanzienlijke versterkingen, en voor het einde dezes jaars zal de Russische Bevelhebber over een leger van 150,000 man hebben te beschikken.

GRIEKENLAND.

Ten gevolge van den brand, die het paleis der Wetgevende Kamers te Athene heeft in de asch gelegd, is de opening der zitting van die Kamers van 3 November tot 15 December e. k. verdaagd.

— Generaal Kalergis, Grieksch Minister van Oorlog, heeft den Russischen Zaakgelastigde bij het Helleensche Hof met uitzetting gedreigd.

OOST-INDIE.

De *Staats-Cour.* van 11. Maandag deelt uit de verslagen van 19 en 23 Augustus ll. van den Overste Andresen, omtrent de zaken op Borneo's westkust, breedvoerige uittreksels mede, waaruit wij het volgende ontleenen:

Den 8den Julij verliet ik Montrado en bereikte den 13den Pontianak, waar de Gouvernements-Commissaris den 10den was aangekomen.

Kort na zijne aankomst werd een der hoofden van den opstand onder de Chinezen, gevankelijken naar Pontianak gevoerd. Den 18den Julij verliet ik met den Commissaris Pontianak, om hem na Mampawa en Sinkawang te hebben aangedaan, naar Sambas te vergezellen en dan naar Montrado terug te keeren. In den avond van den 19den ontving ik per stoomschip *Celebes*, ter reede van Sinkawang, berigt uit Montrado, dat den 18den de troepen plotseling door eene groote massa Chinezen en Dajaks waren beschoten, doch zonder een der onzen te kwetsen waren zij met verlies afgeslagen. Ik staakte nu de voorgenomen reis naar Sambas en ging den volgenden morgen te Sinkawang aan wal.

Den 22sten begaf ik mij naar Koelor en kwam den 25sten te Montrado aan. De opstandelingen hadden zich in het gebergte genesteld en begonnen versterkingen aan te leggen.

Den 20sten Julij was de Kapitein Verspyck, met 2 compagnien en eenige artillerie, onder den 2den Luitenant Straatman, benevens eenige sapeurs, onder het bevel van den 2den Luitenant Pfeiffer en Officier van Gezondheid le Pique uitgezonden, die omstreeks een half uur van Montrado de opstandelingen ontmoetten, die uit het gebergte langs den weg een hevig vuur op de onzen rigtten. Uit de rapporten van den Majoor de Brabant en den Kapitein Verspyck laten wij hier nu het hoofdzakelijkste volgen:

De 2de Luit. Pauwels kreeg het bevel over de voorhoede, sterk 18 Europeanen en 44 inlandsche soldaten. Hierop volgde de 6de compagnie, onder den 1sten Luitenant Donleben, daarop de mortier met bediening, de sapeurs, en eindelijk de 2de compagnie van het 7de bataillon.

Het voetpad, dat niet meer dan één man passage gaf, liep door een terrein, met digt kreupelhout. Naauwelijks ¼ uur ver zag men het gebergte, met 4 à 500 Chinezen bezet, de meeste met schietgeweer in eene versterkte stelling. Ik gelastte nu dat de voorhoede met den looppas het gebergte zoude bezetten, die hoewel onder een allerhevigst vuur, er op inging. Daarna ging men tot bestorming over.

Ik werd het eerst in de versterking op den voet gevolgd door den 2den Luit. Chambry, die naast mij 3 kogelwonden bekwam, waarmede hij evenwel tot in de vijandelijke stelling doorliep en daar neêr viel, even als de Sergeant-Majoor de Haan. De vijand ging, met medeneming van alle wapens, op de vlugt door het rijzende gebergte.

Men had den 20sten berigt ontvangen, dat zich eene groote hoeveelheid rijst en padie te Pangli-bang bevond. De Majoor de Brabant zond eene kolonne onder bevel van Kapitein Koch derwaarts, om dat graan op te vorderen, 't geen gelukte.

Kort na mijne aankomst ontstond er brand in de bazaar te Montrado, en deze werd nagenoeg geheel door den brand verwoest. Den 26sten Julij was alles rustig. Ik wenschte nu de muitelingen den tijd te laten zich op bepaalde punten te verzamelen en verbood daarom hun vuur te beantwoorden, voor dat zij onder het geweerschot zouden zijn genaderd.

In den nacht van den 26sten hadden de muitelingen twee versterkingen opgeworpen, op 6 en 800 el van den Habok. Omstreeks 10 ure begonnen zij daaruit den Habok te beschieten De 1ste Luitenant Gallas met 50 bajonnetten tegen die versterkingen afgezonden, verdreef de opstandelingen en keerde met eene groote metalen en twee ijzeren lila's, kruid en eenige projectilen terug. Twee Chinezen waren op die plaats afgemaakt; de vlugtelingen hadden de gekwetsten medegevoerd.

Den 28sten des morgens rukte eene kolonne sterk 150 bajonnetten, onder den Kapitein Cobet, ter afhaling van levensmiddelen naar Sinkawang. Den 29sten keerde dat detachement, waarbij zich de van Java gekomen Kapitein van Oijen gevoegd had, te Montrado terug. Het was op een uur afstand van Montrado door de muitelingen verontrust en had daarbij eenige ligt gekwetsten bekomen, 3 aan schoten en 6 door ranjoes, welke op den weg tusschen de struiken waren geplaatst. De aanvallers waren ook echter weder verdreven.

Aan den Majoor de Brabant werd opgedragen om den 31sten des morgens ten 4½ ure met eene kolonne, zamengesteld uit Europeanen, Afrikanen en Inlanders, over Po-long-an en Pak-Miontew de vijandelijke linie om te trekken en in den rug aan te tasten; terwijl de Kapitein Asmus, hen in het front zoude bezig houden.

Tegen hunne gewoonte openden de Chinezen hun vuur niet. Men bespeurde al spoedig, dat op het pad mijnen waren aangelegd, en dat eenige Chinezen in het kreupelbosch verborgen waren, die beproefden, door aan een gesponnen lont te rukken, deze mijnen te ontsteken. De lont werd echter

doorgesneden, en men vond op verschillende plaatsen 7 vaatjes Engelsch kruid, de lading der aangelegde mijnen. Na eenige worpen met de handmortieren op de vijandelijke linie, vlugtten de opstandelingen uit de geheele versterkte linie. Daarbij werden eenige vaandels, een metalen lilla, tjando's, eenige Chinesche geweren, kruid en andere wapens verowerd, terwijl eene groote hoeveelheid levensmiddelen, welke hier gevonden werd, het bewijs leverde, dat de opstandelingen hier hunnen voorraad geborgen hadden. Pak-Mion-tew werd in de asch gelegd. Het eigenlijke doel om er eene groote slagting onder te kunnen aanrigten, was echter niet bereikt. Het verraad van een der gidsen, die hen had weten waarschuwen, was daarvan oorzaak geweest.

De 2[de] Luitenant Chambry is den 1[sten] Augustus overleden. De weinige gekwetsten zijn op 5 na geheel van hunne wonden hersteld.

Ter opsporing der uit Montrado gevlugte bevolking, vraagde ik van de vorsten van Mampawa een 100-tal gewapende Dajaks. Aan dat verzoek werd onmiddelijk voldaan, en binnen weinige dagen was Montrado nagenoeg even sterk bevolkt als vroeger. Vele gehuchten, waar men nog wapens verborgen had gehouden, zijn ten gevolge van dezen nieuwen opstand verwoest geworden, en vele der kwaadwilligen zijn daarbij omgekomen. Het verlies, dat de Chinezen hierbij geleden hebben, is veel grooter dan dat bij het oprukken naar Montrado ondervonden.

De straf voor den opstand is daar groot genoeg geweest, waarom ik gemeend heb zachter middelen te moeten aanwenden om de bevolking te doen terugkeeren. De onder Lara behoorende gehuchten, zijn reeds in onderwerping gekomen; het volk is er teruggekeerd. Ik vertrouw, dat de geheele onderwerping van Lara met den terugkeer der bevolking binnen weinige dagen voltooid zal zijn. In het district Montrado, Boedok en Loemor is de rust nu geheel hersteld.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 23[sten] November 1854, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Voorstellen omtrent de regeling van den huurprijs voor het gebruik van de Gehoorzaal door de Muziekgezelschappen.

2°. Missive van Regenten van het Minnehuis, om terug te komen op de begrooting van dat gesticht voor 1855.

3°. Suppletoire begrooting van het Minnehuis, voor 1854.

4°. Idem van het H. G. of Armen-, Wees- en Kinderhuis, voor 1854.

5°. Beoordeeling omtrent de tegemoetkoming in de kosten van kleeding voor de schutterij.

6°. Request van D[r]. E. J. Kiehl, om ontslag als 2[de] Praeceptor aan het Sted. Gymnasium.

7°. Idem van W. Pottum en C°. tot het leggen van een duiker.

8°. Voordragt tot het vragen van magtiging tot het aanleggen van een beurtveer op Almelo.

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN doet te weten, dat van den Controleur der Directe Belastingen alhier is ontvangen een op den 14[den] dezer maand executoir verklaard voljaarsch aanvullings Kohier, voor de belasting op het Personeel, N°. 7, dienstjaar 1854 en 1855, en hetzelve aan den Ontvanger der Directe Belastingen is verzonden.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 20 November 1854. VAN LIMBURG STIRUM.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien het request van JACOBUS SOMERWIL, *Broodbakker*, wonende in de Groenesteeg, tot het doen metselen van een *Broodbakkers-Oven* in het huis in de Groensteeg, Wijk VII, N°. 662.

Gelet op Z[r]. M[s]. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente op Donderdag den 23sten November aanstaande, des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging van dat verzoek niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 20 November 1854. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste, door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe C. E. VAN DEN BERCH VAN HEEMSTEDE, geb. ROELANTS.

LEYDEN, 20 November 1854.

Professor NIERMEYER betuigt door dezen zijnen dank voor de vele blijken van belangstelling, hem bij de bevalling zijner Echtgenoote bewezen.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijne dierbare Echtgenoote, betuig ik bij deze, aan Vrienden en Bekenden, mijnen hartelijken dank.

J. A. TIELKEMEIJER.

Voor de vele blijken van belangstelling in mijne ziekte ondervonden, betuig ik ook namens mijne Echtgenoote en verdere Betrekkingen onzen hartelijken dank.

LEYDEN, 21 November 1854. F. H. M. GOETHART, Cap. Kwmr.

VRIENDEN ISRAËLS.
BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op **VRIJDAG** den 24sten November 1854, des Avonds ten ***ZEVEN*** ure.

Spreker: D[s]. W. KRAIJENBELT, te *Overschie*.

Bij de op handen zijnde verkiezing van *drie* Leden voor de *Kamer van Koophandel en Fabrieken*, binnen deze Gemeente, geeft de Ondergeteekende, aftredend Lid, mits deze zijn verlangen te kennen om bij deze verkiezing **niet in aanmerking te komen.**

Uit BENNEBROEK, 18 November 1854. C. DROS.

DECLAMATORISCHE VOORSTELLING,

Te geven door eenige Leden van het

LEYDSCHE STUDENTEN-CORPS,

Ten voordeele van de Algemeene Armen dezer Stad,

IN DE STADS-GEHOORZAAL,

Op Donderdag den 23sten *November* 1854, *des avonds ten half zeven ure.*

Entrée **99** Cents.

Programma's zullen op dien avond aan de Zaal worden afgegeven.

Nog slechts weinige Kaartjes zijn verkrijgbaar bij J. ROBERT, *op de Breedestraat.*

Théâtre Français à Leide.

1e Représentation par les Artistes du Théâtre Royal de la Haye.

VENDREDI 24 NOVEMBRE 1854. ***Le Gendre de M. Poirier***, Comédie en 4 actes, par M[r]. AUGIER et SANDEAU. ***l'Héritière***, Vaudeville en un acte, par M[r]. SCRIBE et DE LA VIGNE.

On commencera à 7 heures.

☞ Prix des Places comme à l'ordinaire.

Aan de Ingezetenen dezer Stad wordt bekend gemaakt, dat de **Commissie tot de Winkelkaartjes** der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, thans uit de navolgende Heeren is zamengesteld, als:

M. H. A. LISMAN, *op de Heerengracht*,
C. W. HUBRECHT, *op de Breedestraat, tegenover de Gehoorzaal*,
B. F. KRANTZ, *op den Ouden Singel*,
J. J. BRUTEL DE LA RIVIERE, *op de Haarlemmerstr. bij de Turfmarkt*,
J. G. LA LAU, *op het Rapenburg, tegenover den Vliet*,
P. MULLER, *op de Breedestraat, bij het Logement de Zon*, en
J. J. BEYST, *op de Hooigracht bij de Heerensteeg*,

aan wier huizen, de Kaartjes van **5**, **10** en **25** Cents, tegen voldoening der waarde, op iederen werkdag des Voormiddags van 10—12 uur, verkrijgbaar zijn.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG, 20 November.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	58⅜	58⅞	58⅝
Dito Certificaten	3 "	69⅞	—	—
Dito dito	4 "	88½	88¾	88⅝
Amortisatie Syndicaat	3½ "	—	—	—
Handelmaatschappij	4½ "	—	—	—
O. I. Leening	4 "	88	88½	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 "	—	—	—
Dito dito	4½ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 "	99⅜	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5 "	98¾	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "	82½	—	—
Dito 1840	4 "	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4 "	73¾	—	—
Dito dito Nieuwe	4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6 "	56	—	—
Certificaten van dito	6 "	56½	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 "	—	—	—
Dito Obligatiën	4 "			
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	17 15/16	18 1/16	18
Dito Obligatiën	3 "	37 11/16	[illegible]	
Dito Binnenl. à 6 m.	3 "	33 5/16	33	33
Bewijzen Coupons		5 9/16	5⅝	5 9/16
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 "	67¼	67½	—
Dito	4 "	—	—	—
Dito Metall.	5 "	62¼	62⅜	62¼
Dito Nieuwe	5 "	72¾	72¾	72½
Dito 1847	2½ "	31 7/16	31⅝	31 7/16
BELGIE	2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½ "	47⅞	48¼	47⅞
BRAZILIE, 1824 100 £	5 "	96⅝	—	—
PORTUGAL, te Londen	5 "	36⅛	36⅛	36⅛
Dito dito	4 "			
PERU	4½ "	65	—	—
VENEZUELA,	3½ "	—	—	—
MEXICO,	3 "	20	20⅛	—
AMERIKA, Bankactiën		8½	—	—
Grieken 3½				

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.